

Beschermde Wieg
LIEFDE VOOR LEVEN

ERVARINGEN

STICHTING BESCHERMDE WIEG

2014

2016

ERVARINGEN Stichting BESCHERMDE WIEG 2014-2016

De Stichting stelt zich ten doel zwangere vrouwen die - om welke redenen dan ook - geen beroep op reguliere hulpverlening kunnen, durven of willen doen, desgewenst anoniem, hulp te bieden bij hun vragen en onzekerheden rond hun zwangerschap, bevalling of de situatie die ontstaat als zij eenmaal zijn bevalen. Vaak gaat het om vrouwen die hun zwangerschap geheim willen houden uit angst voor repercussies bij het bekend worden daarvan.

Ons professionele team vrijwilligers staat deze vrouwen bij. Niet alleen door zo goed mogelijk advies en antwoord op hun vragen te geven, maar ook door hen te helpen tot verantwoorde afwegingen te komen als het om de toekomst van hun (aanstaande) baby gaat. Vrouwen in nood met een hulpvraag kunnen contact opnemen via sms, app, een live chat en via 0800-6005 (24 uur per dag gratis bereikbaar). Beschermd Wieg heeft ook persoonlijke gesprekken met moeders, bezoekt hen thuis en brengt hen naar een ziekenhuis of verloskundige voor controle.

Op 2 september 2014 is de Stichting Beschermd Wieg (liefde voor leven) opgericht met een eerste Beschermd Wieg kamer in Papendrecht. De tweede kamer in Groningen werd op 7 november 2014 geopend, Oudenbosch volgde op 13 april en Middelburg op 22 juni 2015. Op 25 mei 2016 opende het eerste ziekenhuis in Nederland, het Isala Ziekenhuis in Zwolle, een Beschermd Wieg kamer. De Stichting Beschermd Wieg is een organisatie die zich naast de realisatie van Beschermd Wieg kamers voornamelijk richt op preventieve hulp. Hiermee wil zij voorkomen dat een moeder haar baby op een onverantwoorde plek achterlaat of zelfs doodt.

Doelstelling

Beschermd Wieg stelt zich primair ten doel moeder en kind de mogelijkheid te bieden samen verder te gaan. Daarbij gaat zij met haar na welke alternatieven denkbaar zijn wanneer zij voornemens is afstand te doen van haar baby. Mocht de moeder daar niet voor open staan dan zullen wij haar trachten te overtuigen van het belang om haar gegevens achter te laten, waaruit de afkomst van de baby blijkt. Daarnaast zal zij haar van alle mogelijke relevante informatie voorzien, waaronder informatie over alle vormen van afstand en adoptie en de mogelijkheid op een later moment op haar beslissing terug te komen.

Uitgangspunt

Het uitgangspunt van de Stichting is om samen te werken met de bestaande organisaties en om kennis en ervaringen te delen. Twee maal per jaar organiseert Beschermd Wieg dan ook een strategisch overleg voor organisaties zoals de Raad voor de Kinderbescherming, Fiom, Siriz en Nidaa, waarbij gastsprekers worden uitgenodigd. Recent was dat een forensisch psychologe om de gedachten, angst en handeling van vrouwen die hun pasgeboren baby doden inzichtelijker te maken. De vraag hoe we deze vrouwen kunnen bereiken staat daarbij centraal.

Laagdrempelig

Dankzij haar laagdrempeligheid is de Beschermd Wieg er in een tijdsbestek van twee jaar in geslaagd een toenemend aantal zwangere en pas bevallen vrouwen te ondersteunen. Vier keer kon zij voorkomen dat een baby op een onveilige plek is achtergelaten. Eén baby is overgedragen aan het team Beschermd Wieg Groningen. De Stichting heeft verder een moeder in samenwerking met een ziekenhuis geholpen beschermd te bevallen. De Stichting is er in alle gevallen in geslaagd haar doel te verwezenlijken: moeder en kind hulp te bieden, afstammingsgegevens te beschermen of moeder en kind te herenigen.

Doelgroep

De Stichting stelt dat de doelgroep die hulp zoekt divers is. Bij de ervaringen is deze groep verder uitgewerkt.

Een deel van de vrouwen durft, kan of wil niet met de reguliere hulpverlening zoals Fiom en Siriz in contact treden.

Redenen daarvan zijn:

- Getraumatiseerd door hulpverleners in het verleden.
- Angst voor bekendwording (in database te komen, geen veiligheid met de koppeling van de systemen, uitwisseling gegevens tussen diverse instanties).
- Ze moeten anoniem blijven om hun eigen leven te beschermen.
- Schaamte bij bekendwording zwangerschap.
- Slechte ervaringsverhalen over hulpverleners op fora gelezen.

Een groot deel van de vrouwen die Beschermd Wieg contacten bestaat uit zorgmijdende vrouwen en een kleiner deel bestaat uit vrouwen die om verschillende redenen de reguliere hulpverlening niet konden bereiken omdat zij betaalde noodlijnen hanteren en in de avond en nacht niet bereikbaar zijn.

Cijfers

In ons land worden jaarlijks gemiddeld 1 tot 2 levende en 4 dode vondelingen gevonden. Volgens deskundigen is dit het topje van de ijsberg en is het werkelijk aantal dode vondelingen hoger. Het zijn de toevalligheden die aan het licht komen.

In tegenstelling tot andere kinderen komen deze baby's niet voor in officiële registers zoals die van de Burgerlijke Stand of consultatiebureaus. Daarnaast heeft de moeder tijdens haar zwangerschap geen gebruik gemaakt van zwangerschapsgymnastiek of controles bij de verloskundige en/of het ziekenhuis, waardoor zij traceerbaar zou zijn. De babydood-baby wordt daarmee in principe niet "gemist". De omvang van babydood wordt daarom aangeduid als "dark number" of "ongeregistreerde criminaliteit".
Bron: Nidaa

ERVARINGEN september 2014 tot september 2016

Onderstaand overzicht geeft inzicht in ervaringen, tot op heden opgedaan, door Stichting Beschermd Wieg.

Contacten

- 36 Schrik na overtijd, vroege zwangerschap.
- 33 Geheimhouding zwangerschap, waarvan;
  - 4 Zwanger na incest.
  - 2 Zwanger na gedwongen seks.
  - 10 Zwanger na one night stand.
  - 17 Schaamte door leeftijd (4 heel jong, twee oudere vrouwen).
- 29 Vragen over vrijwillige abortus na 8 weken zwangerschap.
- 19 Geloof/cultuur gerelateerd;
  - 12 Wilden of moesten abortus maar tegen geloofsovertuiging.
  - 7 Waarvan angst voor eerwraak als zwangerschap bekend zou worden.
- 14 Mannen die niet zeker wisten of ze wel de vader waren van het kind.
- 14 Vrouwen die andere instanties probeerden te bellen maar geen contact kregen vanwege beperkte bereikbaarheid of vanwege kosten die verbonden zijn aan hun noodlijn. De meeste telefoontjes krijgt Beschermd Wieg in de avond en nacht. Fiom en Siriz hebben beiden een betaalde noodlijn, die na 17.00 en respectievelijk 23.00 uur niet meer bereikbaar is en door wisselende medewerkers wordt bemenst. Deze noodlijn is onbereikbaar voor vrouwen die niet over beltegoed beschikken (geldt nagenoeg voor alle meisjes/vrouwen), waar door vrouwen afhaken.
- 7 Vragen over gedwongen abortus (niet cultuur gerelateerd).
- 6 Vondeling die verhaal kwijt wilde.

Daarnaast werden intensieve gesprekken gevoerd met vrouwen, die:

- Ongewenst zwanger zijn, maar te laat zijn voor een abortus
- Een baby anoniem wilden achterlaten in een vondelingenkamer of elders.
- Zelfmoord wilden plegen vanwege een ongewenste zwangerschap.
- In anonimiteit vertelden dat zij zelf dan wel hun partner hun baby hebben gedood
- Nazorg behoeven na bevalling (incest-situaties).
- Hoogzwanger gevangen werden gehouden door een vijandige vriend.
- Melding deden van kindermishandeling.

Er wordt ook misbruik gemaakt van de 24 uursdienst van Stichting Beschermd Wieg; seksueel getinte telefoontjes, mensen met psychische problemen die niet gerelateerd zijn aan onze doelgroep, kinderen die voor de grap bellen. Verder krijgt de Stichting vragen van ongeruste ouders over huilbaby's, voeding en medische vragen. Deze vragen beantwoordt de vrijwilliger en waar nodig wordt doorverwezen. Gezien de succesvolle resultaten neemt de Stichting misbruik van de noodlijn voor lief en maakt ze geen gebruik van een keuzemenu bij aanvang omdat dit drempelverhogend werkt.

Vrouwen berichten de Stichting veelal eerst via de app, sms of live chat. Als er vertrouwen is ontstaan, vindt verder contact plaats via de telefoon. In zeven gevallen vond een ontmoeting plaats tussen een vrijwilliger Beschermd Wieg en de vrouw. Zo'n vijf procent van de vrouwen is doorverwezen naar Fier, Siriz, Fiom of het Babyhuis. Deze organisaties handelen altijd adequaat op onze hulpvraag.

Enkele ervaringen uitgelicht

Eenmaal is voorkomen dat een vrouw haar baby in de Beschermd Wieg kamer in Groningen wilde achterlaten. Met hulp van het Beschermd Wieg team en in samenwerking met Fiom is deze vrouw onder geheimhouding bevallen in een ziekenhuis. De vrouw heeft afstand gedaan van haar baby, heeft na veel gesprekken en op ons nadrukkelijk advies wel gegevens achtergelaten. Het gaat goed met haar en ze staat achter haar beslissing. De medische informatie en gegevens moeder bleken in de praktijk onvoldoende afgeschermd met bevallen onder geheimhouding. Dit en andere signalen zijn de reden dat Stichting Beschermd Bevallen is opgericht in juni 2016. In dat kader kan de moeder anoniem bevallen en hoeft zij niet bevreesd te zijn dat haar gegevens bekend worden (anders dan bij de notaris, die deze in een kluis bewaart tot haar kind – 16 jaar of ouder – om inzage daarvan vraagt).

Eén hoogzwangere vrouw is door een vrijwilliger van Beschermd Wieg naar een Moeder-Kind unit van Siriz gebracht. Siriz heeft de dag van aanvraag voor opvang gezorgd. De vrouw is na twee dagen weggegaan omdat ze te bang was voor bekendwording, zij is nu uit beeld.

Het team Beschermd Wieg Groningen heeft op 13 mei 2016 de eerste baby opgevangen en naar het Martini ziekenhuis gebracht. In de vroege ochtend belde een barende vrouw in nood. Ze wilde haar baby onbeschermd achterlaten. De vrijwilliger van Beschermd Wieg heeft haar geleid naar een verloskundige die de bevalling veilig heeft afgerond en moeder en kind heeft verzorgd. Verder heeft zij een gesprek gevoerd over afstand doen. Het team Beschermd Wieg Groningen heeft de baby overgenomen en naar het ziekenhuis gebracht. De Stichting heeft de vrouw op het hart gedrukt gegevens achter te laten, wat zij heeft gedaan. Deze zijn gedeponneerd bij een notaris. De Stichting heeft de Raad voor de Kinderbescherming verzocht een link naar Beschermd Wieg in het dossier van het kind op te nemen. De baby is opgenomen in een pleeggezin. De vrouw is door Beschermd Wieg in samenwerking met Fiom geïnformeerd over alle mogelijkheden, echter kiest ervoor geen contact met het kind te hebben.

Op 20 mei 2016 meldde zich een hoogzwangere vrouw die dankzij de media-aandacht rondom de baby in Groningen van het bestaan van Beschermd Wieg afwist. Zij was zo wanhopig dat ze niet wist of en zo ja hoe ze verder moest leven. Een vrijwilliger van de Stichting heeft haar thuis bezocht, een controle afspraak gemaakt en is samen met haar naar het ziekenhuis gegaan. Het bleek dat ze zwanger was van een tweeling. In het ziekenhuis is een afspraak gemaakt om de bevalling twee weken later in te leiden. De vrouw zou afstand doen van de tweeling. Ondertussen is de hulpverlening via Beschermd Wieg opgestart en is contact gezocht met Fiom voor ruggespraak. Omdat de weeën eerder begonnen, heeft Beschermd Wieg een taxi verzorgd en de vrouw naar het ziekenhuis laten brengen. De vrijwilliger van Beschermd Wieg is bij de bevalling geweest om de vrouw te ondersteunen. Met het ziekenhuis en Beschermd Wieg is de hulpverlening opgestart. De vrouw deed afstand van haar kinderen vanwege schaamte en financiële problemen.

Dankzij een intensief nazorgtraject van Beschermede Wieg zijn de kinderen inmiddels herenigd met hun moeder. Beschermede Wieg heeft geholpen bij de bestaande problematiek: psychologische hulp moeder, het informeren en ondersteuning bieden aan de biologische vader, contact met de Raad voor de Kinderbescherming en voogd, de inrichting van de kamer en draagt verder zorg voor voeding en luiers gedurende het eerste jaar.

Liefde voor leven

Hoe wisten deze vrouwen Stichting Beschermd Wieg te bereiken?

Het grootste gedeelte van de vrouwen kent de Stichting via de media aandacht, Social Media en via Google. Andere vrouwen zijn op de Stichting gewezen door vrienden of familie. Beschermd Wieg zal vanaf september 2016 naast Facebook en Twitter ook op Instagram bekend worden. De Stichting laat zich vanaf het najaar begeleiden door een online marketing strateeg die vrijwillig zijn diensten heeft aangeboden. Het doel is het vergroten van de (naams-)bekendheid binnen de doelgroep.

Waarom Beschermd Wieg?

Op deze vraag antwoordde het grootste aantal vrouwen dat ze angst hebben hun geheim elders bloot te geven, dat ze bang zijn voor de "standaard" hulpverlener. Vaak vanwege nare ervaringen in het verleden met hulpverleners, waarbij ze zich niet 'gezien en gehoord' voelden. Sommige vrouwen hebben zelf een nare jeugd gehad en hebben meerdere pleeggezinnen gezien voor ze in een instelling zijn geplaatst. Ze hadden niemand die ze vertrouwden, op wie ze terug konden vallen en staan er nu ook alleen voor. Opvallend is dat enkele vrouwen juist wel de reguliere hulpverlening wilden benaderen, maar dat deze organisaties een betaalde noodlijn hebben en 's nachts onbereikbaar zijn. Vrouwen ervaren het als prettig dat ze bij het eerste gesprek ook een persoonlijk mobiel nummer krijgen. Hun verhaal hoeft dan ook maar één keer verteld te worden. Beschermd Wieg had vanaf de opening een team van vijf vrijwilligers dat de noodlijn bemande. In twee jaar tijd is dit team ongewijzigd gebleven en sinds twee maanden is het team uitgebreid naar zes personen.

De vrijwilligers worden vier keer per jaar door diverse verschillende specialisten uit verschillende disciplines getraind middels verdiepingbijeenkomsten.

Praktijk

In de praktijk blijkt dat de door reguliere instanties gehanteerde "spelregels" vaak een adequate oplossing in de weg te staan. Beschikt een vrouw niet over inkomsten dan wordt zij niet geholpen bij de verwerving van een (zoekgeraakt) identiteitsbewijs, huisvesting, een uitkering en/of zorg. De Stichting werd met diverse schrijnende situaties geconfronteerd die voorkomen hadden kunnen worden indien de vrouw in kwestie uit medemenselijkheid een hand (en het benodigde kleine geldbedrag) zou zijn aangereikt. Een pragmatische oplossing had daarmee veel ellende kunnen voorkomen.

De Stichting heeft een groot netwerk van verloskundigen en (medisch) specialisten die haar gedachten goed ondersteunen.

Beschermd Wieg denkt buiten gebaande paden om werkelijk betekenis te kunnen hebben.

Punten van zorg

Wanneer een vrouw een abortus ondergaat is er bij andere instanties vaak geen nazorg. Voor ondersteuning door een psycholoog ontbreekt haar de middelen. Organisaties regelen online nazorg maar dat is niet voor iedereen toereikend.

Verder vragen bestaande organisaties vrijwel direct om legitimatie, dat maakt sommige vrouwen bang, waardoor ze zich terugtrekken.

Beschermd Wieg draagt eerst zorg voor het winnen van vertrouwen en gaat ver in het onderhouden van een prille, breekbare relatie met de kwetsbare hulpzoekende.

Basispakket

Een punt van zorg is dat anticonceptie niet langer is opgenomen in het basispakket verzekeringen. Veel vrouwen die ons bellen moeten rondkomen van € 50,- per week waardoor er geen financiële ruimte is voor de pil met alle gevolgen van dien.

Uitstraling

De uitstraling van de Beschermd Wieg site wordt als warm, duidelijk, menselijk, toegankelijk en veilig ervaren.

Werkwijze

Respect, liefde, tijd, rust, duidelijkheid en het ontbreken van een oordeel zijn de belangrijkste pijlers tijdens de gesprekken. De vrijwilliger koppelt altijd terug aan de voorzitter van het bestuur en waar nodig aan de Beschermd Wieg psycholoog die zich eveneens op vrijwillige basis inzet. De hulpverlening is hiermee effectief en transparant gebleken.

Ambassadeurs

De Stichting heeft een groot aantal ambassadeurs onder wie veel vondelingen. Volwassenen die op onveilige plekken maar ook op veilige plekken zijn achtergelaten. Zij zijn als ervaringsdeskundigen van onschatbare waarde voor de Stichting en zijn een grote drijfveer om door te gaan.

Quote vondeling;

“Ik ben iedere dag dankbaar met mijn leven dat ook heel anders af had kunnen lopen. Mijn biologische moeder was een held dat ze mij een beter leven gunde.”

Peilingen

Diverse media hebben polls gehouden over de wenselijkheid van Stichting Beschermd Wieg en haar vondelingenkamers. In de uitslagen is een verschuiving zichtbaar. Het aantal voorstanders van de Stichting Beschermd Wieg en de vondelingenkamers ligt momenteel tussen 80 en de 90 procent. Deze onderzoeken staan los van de preventieve noodlijn die de Stichting biedt.

Ervaringen

“Jij bent de eerste die echt luistert en me begrijpt” is een veel gehoorde uitspraak van vrouwen die contact zoeken met onze Stichting. Voor veel vrouwen is ook het gegeven dat zij anoniem kunnen blijven een belangrijke aanleiding geweest om met de Stichting in contact te komen. Negatieve ervaringen van hulpverleners worden via diverse fora gedeeld door teleurgestelde vrouwen waardoor een angstcultuur ontstaat. Beschermd Wieg slaagt er soms in deze angst weg te nemen waarna wel de samenwerking gestart kan worden met andere organisaties. Opvallend is dat veel vrouwen na 23.00 uur bellen of vroeg in de ochtend.

Ervaring hoogzwangere vrouw;

“Niemand wist van mijn zwangerschap af. Hoe langer ik wachtte hoe groter mijn probleem werd. Drie maanden surfte ik het internet af en steeds kwam Beschermd Wieg naar boven. Uiteindelijk durfde ik te bellen. De medewerker luisterde, zag mij als mens en gaf me niet op mijn kop. Ze was echt bezorgd om me en wilde het beste voor mij en mijn kind. Dat ik mijn geheim deelde was een grote opluchting. Ik stond er niet langer alleen voor.”

Quote zwangere vrouw;

“Ik belde Beschermd Wieg omdat ik niet hoefde te zeggen wie ik ben.”

Quote zwanger meisje over een vrijwilliger;

“Bij jou voelde ik me veilig, jij was de eerste die niet oordeelde.”

Quote hoogzwangere vrouw;

“Ik begreep niet dat jullie zo ver gingen om mij te helpen. Me thuis ophaalden, naar het ziekenhuis brachten, bij controles waren en zelfs bij de bevalling. Ondanks dat de afstand tussen Dordrecht en mijn woonplaats zo groot was. Ik wist niet waar ik dit aan verdiende. Jullie hebben me het vertrouwen in de mensheid weer wat teruggegeven.”

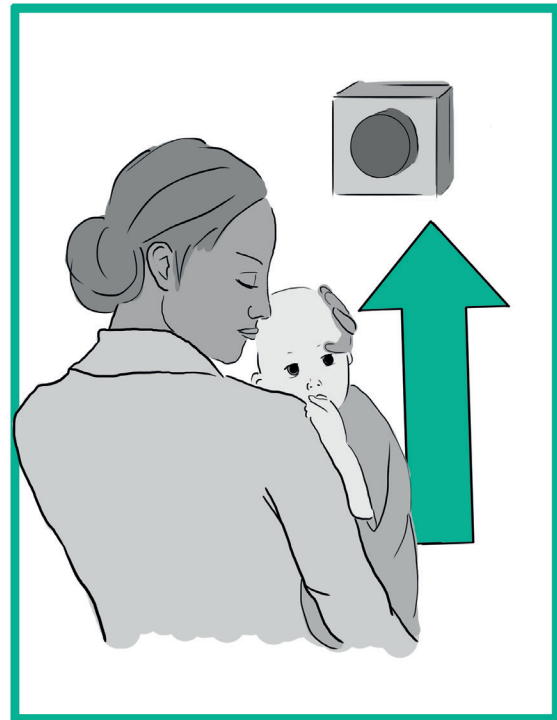
Doelstellingen

Voor het komend jaar heeft de Stichting de volgende doelstellingen:

1. Groter bereik; iedere zwangere en pasbevallen vrouw in nood weet de Stichting te vinden.
2. Realiseren van meer Beschermd Wiegkamers, voornamelijk in ziekenhuizen.
3. Verdere uitbreiding noodlijn, chat service, sms en app diensten.
4. Iedere provincie heeft een Beschermd Wiegkamer en een netwerk van verloskundigen en vrijwilligers.
5. Politieke lobby om een wetswijziging te realiseren; een moeder die haar baby op een veilige plek achterlaat/overdraagt, mag niet langer strafbaar worden gesteld. Een ouder die dit op een onveilige plek doet (waar de dood op kan volgen) wel. Dit redt kinderlevens.
6. Uitbreiden sponsoren.
7. Lancering nieuwe campagne.
8. Monument in Den-Haag plaatsen (kind zonder naam).

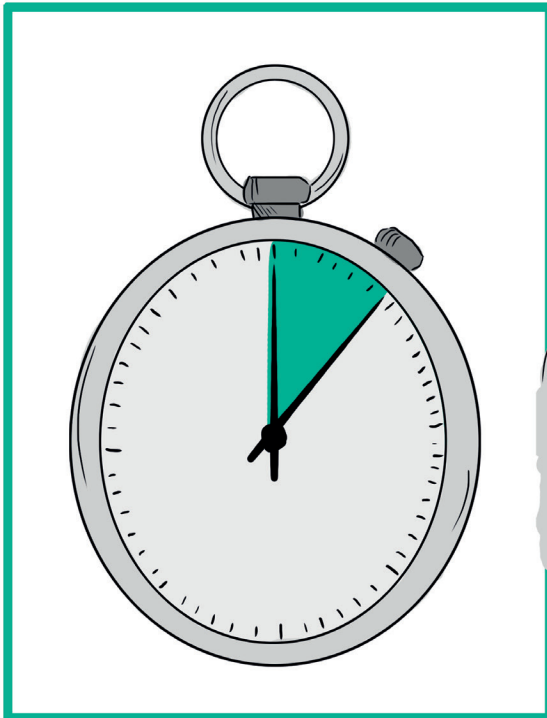
Tot slot ....

Ondanks het feit dat de moeder- en kindzorg veelal vanuit de overheid wordt gesubsidieerd, ziet de Stichting Beschermd Wieg zich voor haar exploitatie voorsnog aangewezen op vrijwilligers en een aantal sponsoren.

1. Is there anything we can do for you?

2. Please, press for help.

3. In less than 10 min. someone from Beschermde Wieg will arrive.

4. We are here to talk, listen, help, care or whatever your needs may be.

In case you want to leave anonymously, please lay your baby in the crib and take the envelope with you. Your baby will be safe and you're welcome to call us anytime: 0800-6005.

VIDEOMATERIAAL BESCHERMDE WIEG

- **Eerste campagne Beschermd Wieg**
<https://www.youtube.com/watch?v=qZIT9gJVsfM#t=11>
- **Tweede campagne Beschermd Wieg**
<https://www.youtube.com/watch?v=nnbsdPf8wo4>
- **Ervaringen in 1 jaar**
<https://www.youtube.com/watch?v=VKibs2DQ9Mo&feature=youtu.be>

